

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Γραφείου Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Πρεσβείας Μόσχας

22 Μαρτίου – 23 Απριλίου 2018

Επιμέλεια: Αθανάσιος Καραπέτσας, Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄
Χριστίνα Στεφανίδου, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Αδαμάντιος Καρυτιανός, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

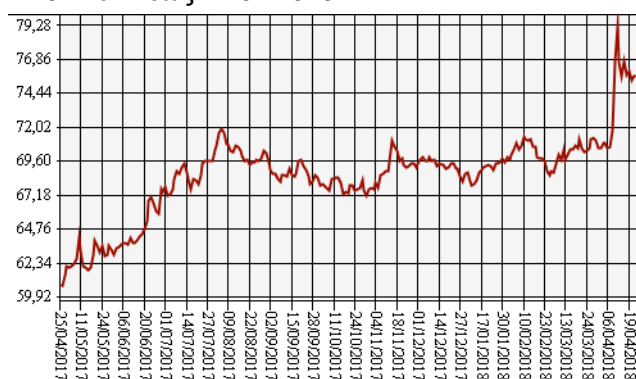
4 Leontievsky Pereulok, 125009, Μόσχα, Ρωσική Ομοσπονδία
Τηλ.: +7 495 539 2970, Fax: +7 495 539 2974, E-mail: ecocom-moscow@mfa.gr

Βασικά οικονομικά μεγέθη

Τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία € / ₺

1 Ευρώ = 75,79 Ρούβλια (24.04.2018)

Εξέλιξη ισοτιμίας Ευρώ / Ρουβλίου από
24.04.2017 έως 24.04.2018:

Στις 20/4, ο Ρώσος Υπουργός Οικονομικών, Anton Siluanov, χαρακτήρισε ως «ελάχιστο» τον αντίκτυπο των πλέον πρόσφατων αμερικανικών κυρώσεων (σε βάρος ρωσικών φυσικών και νομικών προσώπων) στη συναλλαγματική ισοτιμία του Ρουβλίου με τα κυριότερα ξένα νομίσματα. Οι κυρώσεις ανακοινώθηκαν στις 6 Απριλίου. Στις αρχές της εβδομάδας 16-22 Απριλίου η ισοτιμία Ρουβλίου/Ευρώ ξεπέρασε το 80 προς 1, ενώ στις 20 Απριλίου «αποκαταστάθηκε» στο 75,55 προς 1, έναντι 70,56 προς 1 στις 22 Μαρτίου.

Επιτόκια δανεισμού

Μετά από έξι μειώσεις στη διάρκεια του 2017 και μία στις αρχές του 2018, το Διοικητικό Συμβούλιο της Κεντρικής Τραπέζης της Ρωσίας (ΚΤΡ) αποφάσισε νέα μείωση του βασικού επιτοκίου κατά 25 μονάδες βάσεις, δηλαδή στο 7,25%, στην συνεδρίαση της 23/3. Σε σχετική ανακοίνωσή της, η ΚΤΡ σημειώνει ότι ο πληθωρισμός παραμένει σε χαμηλό επίπεδο (2,2% τον Φεβρουάριο) και ότι ο μέσος πληθωρισμός του τρέχοντος έτους δεν αναμένεται να ξεπεράσει το ποσοστό-στόχο (της ΚΤΡ) του 4%. Σε αυτό το περιβάλλον, η ΚΤΡ θα συνεχίσει να μειώνει το βασικό επιτόκιο και εντός του έτους πρόκειται να ολοκληρωθεί η μετάβαση

από μια «μετριοπαθώς σφικτή» σε μια «ουδέτερη» νομισματική πολιτική. Η ΚΤΡ προβλέπει μεγέθυνση του ΑΕΠ κατά 1,5% - 2% στο διάστημα 2018-2020.

Ενημέρωση Δούμας από τον Πρωθυπουργό για το κυβερνητικό έργο

Στις 11/4 ο Πρωθυπουργός της Ρωσικής Ομοσπονδίας, Dmitry Medvedev, ενημέρωσε την Κρατική Δούμα (σώμα Κάτω Βουλής) για το κυβερνητικό έργο της περιόδου 2012-2017. Στην ομιλία του, ο κ. Medvedev κατηγόρησε τις ΗΠΑ και την ΕΕ ότι επιχειρούν να επιβάλουν διεθνώς την εικόνα μιας «εχθρικής» Ρωσίας και να θέσουν τη χώρα εκτός πλέγματος διεθνών οικονομικών σχέσεων. Επιπλέον, κατηγόρησε τις ΗΠΑ για αθέμιτο οικονομικό ανταγωνισμό μέσω της επιβολής κυρώσεων σε βάρος της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Πέραν αυτών, ο κ. Medvedev δήλωσε ότι την τελευταία εξαετία σημειώθηκε οικονομική και κοινωνική πρόοδος για την οποία σε άλλες χώρες χρειάστηκαν δεκαετίες, καθώς και ότι η Ρωσία αξιοποιεί τις κυρώσεις που έχουν επιβληθεί σε βάρος της για την ενίσχυση της οικονομίας της. Στο ίδιο πλαίσιο, ο Πρωθυπουργός παρατήρησε ότι βασική προτεραιότητα είναι η υποκατάσταση των εισαγωγών βιομηχανικών προϊόντων, σε τομείς στους οποίους η εξάρτηση από εισαγωγές κρίθηκε υπερβολική. Ο Πρωθυπουργός έκανε ειδική αναφορά στην «επιτυχημένη αποκατάσταση» της Κριμαίας, για την οποία δαπανήθηκαν 415 δισ. Ρούβλια, προερχόμενα από τον ομοσπονδιακό προϋπολογισμό. [Η πλήρης εισήγηση είναι διαθέσιμη στον υπερσύνδεσμο <http://government.ru/en/news/32246/>]

Μισθοί και εισοδήματα

Τα πραγματικά εισοδήματα των Ρώσων αυξήθηκαν κατά 4,1% και οι πραγματικοί μισθοί κατά 6,5% τον Μάρτιο τ.έ.. Πάντως, τα πραγματικά εισοδήματα μειώθηκαν κατά 1,7% στο σύνολο του 2017, κινούμενα καθοδικά για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά. [Vedomosti]

Εκτιμήσεις ΔΝΤ

Το ΔΝΤ διατηρεί, προς το παρόν, αμετάβλητες τις εκτιμήσεις του για την πορεία της ρωσικής οικονομίας, θεωρώντας ότι «κάθε ανάλυση του αντίκτυπου των νέων αμερικανικών κυρώσεων είναι πρόωρη». Το ΔΝΤ προβλέπει μεγέθυνση του ΑΕΠ κατά 1,7% φέτος και κατά 1,5% τα επόμενα έτη. [Kommersant]

Εκτιμήσεις Fitch

Η Fitch εξέφρασε την άποψη ότι οι ρωσικές τράπεζες μπορούν να απορροφήσουν τις απώλειες που σχετίζονται με τις νέες αμερικανικές κυρώσεις. Στο ίδιο πνεύμα, η Fitch παρατήρησε ότι δεν τίθεται ζήτημα υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας των ρωσικών τραπεζών, οι οποίες, όμως, ενδέχεται να βρεθούν και οι ίδιες αντιμέτωπες με τον κίνδυνο των κυρώσεων, εφόσον συνεχίσουν να συναλλάσσονται με φυσικά ή νομικά πρόσωπα σε βάρος των οποίων έχουν επιβληθεί κυρώσεις. [TASS]

Εξωστρέφεια

Επίσκεψη Γ.Γ. ΔΟΣ & ΑΣ και επιχειρηματική αποστολή ΣΕΒ στη Μόσχα

Στις 28-31 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε επίσκεψη του Γενικού Γραμματέα Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Αναπτυξιακής Συνεργασίας του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών, κ. Ι. Μπράχου, στη Μόσχα. Ο κ. Μπράχος, που ήταν επικεφαλής επιχειρηματικής αποστολής του ΣΕΒ, συναντήθηκε με τον Υφυπουργό Εξωτερικών της Ρωσικής Ομοσπονδίας, κ. Alexander Grushko, και τον Υφυπουργό Οικονομικής Ανάπτυξης, κ. Alexey Gruzdev. Στις 29/3 έλαβε χώρα ελληνορωσικό επιχειρηματικό forum, το οποίο συνδιοργανώθηκε από τον ΣΕΒ, τη Ρωσική Ένωση Βιομηχάνων και Επιχειρηματιών (RSPP), την Πρεσβεία Μόσχας, τον ΣΕΒΕ και το Επιχειρηματικό Συμβούλιο Ελλάδος Ρωσίας. Η συνάντηση διοργανώθηκε κατ' εφαρμογή μνημονίου συνεργασίας που υπέγραψαν ο ΣΕΒ και η RSPP τον Νοέμβριο του 2017. Στο πλαίσιο του forum συνεκλήθη η ολομέλεια του Επιχειρηματικού Συμβουλίου Ελλάδος-Ρωσίας και πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από εβδομήντα συναντήσεις μεταξύ εκπροσώπων ελληνικών και ρωσικών επιχειρήσεων (B2B). Η διακλαδική αποστολή του ΣΕΒ απαρτιζόταν από εκπροσώπους των επιχειρήσεων Copelouzos Group, Steelmet (Viohalco), ΔΕΗ, KGLAW, MEL, TEMAK, Alfa Pastry, Elea Creta, DPG Group of Companies, Frezyderm, Intermed, Pharmex και Vianex.

WorldBuild Moscow (MosBuild): ελληνικές συμμετοχές

Στις 3-6 Απριλίου πραγματοποιήθηκε η διεθνής έκθεση WorldBuild Moscow / MosBuild

(www.worldbuild-moscow.ru/en-GB), που επικεντρώνεται στους κλάδους κατασκευών, δομικών υλικών, αρχιτεκτονικής, design και διακόσμησης εσωτερικού χώρου. Έλαβαν μέρος 1.200 εκθέτες και περισσότεροι από 64.000 επισκέπτες, από τη Ρωσία και το εξωτερικό. Από ελληνικής πλευράς, καταγράφηκε η συμμετοχή των επιχειρήσεων AKROLITHOS (www.akrolithos.gr), CONVEX (www.convexdesign.gr), MARMARA PSOFAKI (<http://psofaki.com>), PCA (www.papgroup.gr) και SOLIN (www.solin.gr), υπό τον συντονισμό του Enterprise Greece (www.enterprisegreece.gov.gr).

Επίσκεψη στην Τασκένδη

Ο Πρέσβυς της Ελλάδος στη Μόσχα, κ. Α. Φρυγανάς, επέδωσε, στις 12 Απριλίου στην Τασκένδη, τα διαπιστευτήριά του ενώπιον του Υπουργού Εξωτερικών του Ουζμπεκιστάν, κ. Α. Kamilon. Σημειώνεται ότι η Ελλάδα δεν διαθέτει διπλωματική Αρχή στη συγκεκριμένη χώρα της Κεντρικής Ασίας, αλλά η Πρεσβεία μας στη Μόσχα έχει παράλληλη διαπίστευση σε αυτή.

Κατά την παραμονή τους στην Τασκένδη, ο κ. Φρυγανάς και τα στελέχη της Πρεσβείας που τον συνόδευσαν, συναντήθηκαν, μεταξύ άλλων, με τον Υπουργό Εξωτερικών κ. Α. Kamilon, τον Υφυπουργό Εξωτερικού Εμπορίου κ. S. Saifnazarov, τον Αντιπρόεδρο του Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου του Ουζμπεκιστάν κ. I. Jasimov, τον Αντιπρόεδρο της Κρατικής Επιτροπής Επενδύσεων του Ουζμπεκιστάν κ. L. Kudratov και εκπροσώπους της ομογένειας. Το κεντρικό μήνυμα που θέλησε να εκπέμψει η ουζμπεκική πλευρά ήταν ότι καταβάλλονται σοβαρές προσπάθειες εκσυγχρονισμού της χώρας, οι οποίες περιλαμβάνουν το «άνοιγμα» και την ενσωμάτωση της οικονομίας της στο διεθνές σύστημα (μερική απελευθέρωση συναλλάγματος, κατάργηση εξαγωγικών και μείωση ή κατάργηση εισαγωγικών δασμών, συζητήσεις για ένταξη στον ΠΟΕ κ.ο.κ.). Αποτέλεσμα αυτής της εξέλιξης είναι η εμφάνιση μεγάλων επενδυτικών και επιχειρηματικών ευκαιριών, πρωτίστως στους τομείς των κατασκευών (έργων υποδομής), του τουρισμού, της επεξεργασίας τροφίμων και της κλωστοϋφαντουργίας, που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Η επίσκεψη κατέδειξε τις δυνατότητες που υφίστανται για την περαιτέρω ανάπτυξη των διμερών οικονομικών και εμπορικών σχέσεων, τόσο σε θεσμικό και συμβατικό επίπεδο, όσο και στο επίπεδο των επιχειρηματικών κοινοτήτων των δύο χωρών. Σε αυτό το πνεύμα, διαπιστώθηκε ότι υφίσταται αμοιβαίο ενδιαφέρον για τη σύγκληση της Μεικτής Διυπουργικής Επιτροπής Οικονομικής & Τεχνολογικής Συνεργασίας το συντομότερο δυνατό, καθώς και για την υποστήριξη της εντατικοποίησης των επαφών μεταξύ των δύο επιχειρηματικών κοινοτήτων (π.χ. μέσω της

διοργάνωσης επιχειρηματικού forum ή επιχειρηματικής αποστολής).

Εξωτερικός Τομέας

Νέες αμερικανικές κυρώσεις

Στις 6/4 οι ΗΠΑ ανακοίνωσαν την επιβολή νέων κυρώσεων σε βάρος 38 προσώπων και επιχειρήσεων που θεωρείται ότι ανήκουν στο ευρύτερο περιβάλλον του Προέδρου της Ρωσικής Ομοσπονδίας, Β. Πούτιν. Στους προαναφερθέντες συγκαταλέγονται 7 «ολιγάρχες» (όπως οι Oleg Deripaska, Viktor Vekselberg και Suleiman Kerimov) και 17 κυβερνητικοί αξιωματούχοι. Στον ίδιο κατάλογο εμφανίζονται τα ονόματα των επικεφαλής της Gazprom, της Gazprombank και της τράπεζας VTB.

Ξένοι και εγχώριοι αναλυτές αξιολογούν τις νέες κυρώσεις ως σκληρές και εκτιμούν ότι θα πλήξουν τις επιχειρήσεις των Ρώσων ολιγαρχών με διεθνή δραστηριότητα, ρωσικές επιχειρήσεις που είναι προσανατολισμένες στο εσωτερικό και τον κρατικό προϋπολογισμό, στον οποίο συνεισφέρουν οι πληττόμενες επιχειρήσεις. Οι τελευταίες επιπτώσεις αναμένεται να έχουν παρενέργειες στην υλοποίηση του κυβερνητικού σχεδιασμού για την επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης, ενώ δεν αποκλείεται να αναγκάσουν την κυβέρνηση να αυξήσει τη φορολογία για την κάλυψη του κενού που θα δημιουργηθεί από την διαφορά μεταξύ προγραμματισμένων και πραγματικών δημοσίων εσόδων.

Το ρωσικό χρηματιστήριο αντέδρασε αρχικά (9/4) αρνητικά στην ανακοίνωση των νέων αμερικανικών κυρώσεων, με τις μετοχές των ακόλουθων εταιρειών να καταγράφουν τις μεγαλύτερες απώλειες: Rusal -20.35%, Polyus -18.31%, Mechel -18.26%, Sberbank -17.04%, Polymetal -12.66%, MegaFon -9.77%, TMK -9.15%, VTB -9.03%, Aeroflot -8.46%. Σύμφωνα με το Forbes, οι ολιγάρχες σε βάρος των οποίων επιβλήθηκαν κυρώσεις είχαν απώλειες της τάξης των 12 δισ. δολαρίων.

Στις 9/4 η ισοτιμία Ρουβλίου / Δολαρίου διαμορφώθηκε σε 60,15 προς 1 και η ισοτιμία Ρουβλίου / Ευρώ διαμορφώθηκε σε 74,08 προς 1. Η υποτίμηση του Ρουβλίου (άνω του 3,5%) ήταν εντυπωσιακή. Τις ημέρες που ακολούθησαν τη «Μαύρη Δευτέρα», τόσο το χρηματιστήριο όσο και οι συναλλαγματικές ισοτιμίες κινήθηκαν διορθωτικά αλλά δεν έχουν σταθεροποιηθεί ακόμη, υπό το φως και της αντιπαράθεσης ΗΠΑ-Ρωσίας με επίκεντρο τη Συρία. Την ίδια στιγμή, αξιωματούχοι όπως ο Υπουργός Οικονομικής Ανάπτυξης κ. Oreshkin, ο Υπουργός Οικονομικών κ. Siluanov και η επικεφαλής της ρωσικής Κεντρικής Τραπεζής κα Nabiullina προσπάθησαν με δηλώσεις τους να υποβαθμίσουν τον αντίκτυπο των κυρώσεων.

Αρκετά μέσα ενημέρωσης επικεντρώνονται στην πιθανότητα υιοθέτησης αντιμέτρων από ρωσικής πλευράς, υπενθυμίζοντας ότι λειτουργούν στη χώρα επιχειρήσεις αμερικανικών συμφερόντων με σημαντικά έσοδα (στοιχεία 2016: Procter & Gamble 144 δισ. Ρούβλια, Apple Corporation 124 δισ., PepsiCo 121 δισ., Mars 103 δισ., Coca-Cola 83 δισ., Cargill 72 δισ., McDonald's 67 δισ., Mondelez International 57 δισ., Johnson & Johnson 51 δισ., International Paper 42 δισ.). Στη διάρκεια ενημέρωσης της Δούμας για το κυβερνητικό έργο της περιόδου 2012-2017, ο Πρωθυπουργός κ. Medvedev ανέφερε ότι, ως απάντηση στις αμερικανικές κυρώσεις, η Ρωσία θα μπορούσε να περιορίσει τον κύκλο εργασιών αμερικανικών επιχειρήσεων στη χώρα, τόσο όσον αφορά εισαγόμενα όσο και εγχώριως παραγόμενα αγαθά. Προσέθεσε ότι η κυβέρνηση οφείλει να σταθμίσει προσεκτικά τις συνέπειες ενός τέτοιου μέτρου. Τα 2017 εισήχθησαν αμερικανικά αγαθά αξίας \$ 12,5 δισ., συμπεριλαμβανομένων αεροσκαφών, μηχανολογικού εξοπλισμού, φαρμακευτικών και χημικών προϊόντων. Αμερικανικές εταιρείες όπως η Ford Motor Co, η PepsiCo Inc και η Coca-Cola έχουν επενδύσει δισεκατομμύρια δολάρια στην ανάπτυξη της εγχώριας παραγωγής κατά τα έτη μετά από την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης.

Στις 13/4 έγινε γνωστό ότι ορισμένοι επικεφαλής κοινοβουλευτικών ομάδων και ο Πρόεδρος της Κρατικής Δούμας, Vyacheslav Volodin, κατέθεσαν νομοσχέδιο που προβλέπει την επιβολή αντιμέτρων. Σε σχετικές δημόσιες δηλώσεις του, ο κ. Volodin εξήγησε ότι το νομοσχέδιο καταρτίστηκε και υποβλήθηκε ως κατάλληλη απάντηση στις μη φιλικές και μη εποικοδομητικές ενέργειες των ΗΠΑ και στην επιβολή κυρώσεων σε βάρος αξιωματούχων, φυσικών προσώπων και νομικών προσώπων της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Το νομοσχέδιο, με τίτλο «Μέτρα αντιμετώπισης εχθρικών (μη φιλικών) ενεργειών των ΗΠΑ και άλλων ξένων κρατών» θα εξεταστεί αρχικά σε ειδική συνεδρίαση του Συμβουλίου της Κρατικής Δούμας (όργανο με αρμοδιότητες όμοιες με εκείνες της Διάσκεψης των Προέδρων της ε/ Βουλής), με την προοπτική να συζητηθεί στην επόμενη συνεδρίαση της Ολομέλειας.

Η ΑΕΒ (Ένωση Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη Ρωσία) εξέφρασε τον πολύ μεγάλο προβληματισμό της για τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις των νέων αμερικανικών κυρώσεων και πληροφόρησε σχετικά τις ηγεσίες των κρατών μελών της ΕΕ και τους επικεφαλής των οργάνων της ΕΕ.

[Gazeta.ru, Izvestia, NG, Novaya Gazeta, RBK, Vedomosti, Reuters]

Συμμετοχή της Ρωσίας στον όμιλο της Παγκόσμιας Τράπεζας

Ο Ρώσος Υφυπουργός Οικονομικών Sergei Storchak δήλωσε (22/4) ότι η Ρωσική Ομοσπονδία

(όπως και οι ΗΠΑ) δεν θα συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Παγκόσμιας Τράπεζας κατά \$ 13 δισ. (7,5 δισ. για την IBRD και 5,5 δισ. για την IFC) που αποφασίστηκε στις 21/4.

Στόχος της αύξησης είναι «η ενίσχυση της ικανότητας αντίδρασης σε κινδύνους για την παγκόσμια σταθερότητα και ασφάλεια, ιδίως στις φτωχότερες χώρες και σε εύθραυστα κράτη».

Ο κ. Storchak επεσήμανε ότι η ρωσική πλευρά:

- διαφωνεί με το γεγονός ότι η IDA συντηρείται από τα κέρδη της Τράπεζας, που αποκτώνται σε βάρος των χωρών-δανειοληπτών που έχουν και τη μεγαλύτερη ανάγκη,

- δεν ξεχνά ότι οι δραστηριότητες της Τράπεζας στη Ρωσική Ομοσπονδία εμποδίζονται από τις χώρες της Δύσης που ελέγχουν τον οργανισμό,

- θεωρεί απαράδεκτο το γεγονός ότι οι ΗΠΑ, μολονότι δεν θα συμμετάσχουν στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, θα διατηρήσουν το δικαίωμα να μπορούν να εμποδίσουν τη λήψη μιας απόφασης που δεν τις βρίσκει σύμφωνες (blocking stake 20% στην IFC). [TASS]

Απόφαση του δευτεροβάθμιου διοικητικού οργάνου του ΠΟΕ

Με πρόσφατη απόφασή του, το Δευτεροβάθμιο Διοικητικό Όργανο (*Appellate Body*) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου επιβεβαίωσε τον παράνομο χαρακτήρα των δασμών που επιβάλλονται από τη ρωσική πλευρά στα μικρά φορτηγά αυτοκίνητα (βαν) που εισάγονται από την ΕΕ. Το όργανο του ΠΟΕ απέρριψε την έφεση που ασκήθηκε από τη Ρωσία, δεχόμενο τα επιχειρήματα της ΕΕ όσον αφορά την αντικανονικότητα των δασμών αντιντάμπινγκ (από 23% έως 29,6%) που επέβαλε η Ρωσία το 2013 στις εισαγωγές ευρωπαϊκών – κυρίως γερμανικών και ιταλικών – ελαφρών επαγγελματικών οχημάτων (LCVs). Εξωτερικοί και εγχώριοι παρατηρητές σημειώνουν ότι η κατάργηση των ρωσικών δασμών αντιντάμπινγκ, σε εφαρμογή της απόφασης του ΠΟΕ, δεν αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές μεταβολές στη ρωσική αγορά και σε δυναμική «επιστροφή» των Peugeot Citroen, Fiat και Volkswagen, διότι πλέον κυριαρχούν οι ρωσικές αυτοκινητοβιομηχανίες και ξένες αυτοκινητοβιομηχανίες που μετέφεραν την παραγωγή τους στη Ρωσία (UAZ μερίδιο αγοράς 40,4%, Ford μερίδιο 17,1%), GAZ μερίδιο 17%). [Reuters, Interfax, Kommersant]

Συζητήσεις δημιουργίας Ζωνών Ελεύθερων Συναλλαγών ΕΑΟΕ με Ισραήλ και Ιράν

Ο Πρέσβης του Ισραήλ στη Ρωσική Ομοσπονδία, G. Koren, ανακοίνωσε (23/4) την επανέναρξη συνομιλιών για τη δημιουργία Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών Ισραήλ – Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης (ΕΑΟΕ: Ρωσία, Λευκορωσία, Καζακστάν,

Αρμενία, Κιργιζία). Κατά τον κ. Koren, η συμφωνία είναι πιθανό να υπογραφεί σε ένα ή δύο χρόνια.

Στις 24/4, ο Ρώσος Πρωθυπουργός, D. Medvedev, υπέγραψε ενδιάμεση συμφωνία (τετραετούς διάρκειας) για τη δημιουργία Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών για περιορισμένο αριθμό προϊόντων (502 κωδικοί) μεταξύ ΕΑΟΕ και Ιράν. Σχετική απόφαση των ηγετών των χωρών της ΕΑΟΕ έχει ληφθεί ήδη από τον Δεκέμβριο του 2016.

Ειδήσεις εσωτερικής αγοράς

Παραγωγή προϊόντων Zara στη Ρωσία

Ο Ρώσος Υφυπουργός Βιομηχανίας και Εμπορίου, Viktor Evtukhov, δήλωσε (21/3) ότι η ισπανική Inditex (www.inditex.com), στην οποία ανήκουν τα εμπορικά σήματα Zara, Pull&Bear, Massimo Dutti, Bershka, Stradivarius, Oysho, Zara Home και Uterqüe, υπέγραψε συμβάσεις συνεργασίας για την προμήθεια ενδυμάτων και υποδημάτων που θα παράγονται σε 11 εργοστάσια στη Ρωσία. Η παραγωγή έχει ήδη ξεκινήσει.

Ασφάλιση καταθέσεων μικρών επιχ/σεων

Ο Πρόεδρος της Ρωσικής Ομοσπονδίας έδωσε (29/3) εντολή στην Κυβέρνηση και στην Κεντρική Τράπεζα να ολοκληρώσουν πριν από την 1^η Σεπτεμβρίου τ.έ. τις απαιτούμενες νομοθετικές διαδικασίες για την ασφάλιση των τραπεζικών καταθέσεων μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων. Η πρώτη ανάγνωση/συζήτηση του οικείου νομοσχεδίου στο κοινοβούλιο έγινε το φθινόπωρο του 2017. Σύμφωνα με την πρόταση, σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας λειτουργίας μιας τράπεζας, οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις που διατηρούν καταθέσεις σε αυτή θα έχουν το δικαίωμα να λάβουν έως 1,4 εκ. Ρούβλια από τον Οργανισμό Ασφάλισης Καταθέσεων. [Vedomosti]

Rusnano

Η ρωσική εταιρεία νανοτεχνολογίας Rusnano (<http://en.rusnano.com>), που ελέγχεται από το Δημόσιο, ανακοίνωσε ότι σχεδιάζει να προσελκύσει ιδιωτικές επενδύσεις ύψους 170 - 225 δισ. Ρουβλίων έως το 2023. [Vedomosti]

Ζυθοποιία

Η βελγική ζυθοποιία Anheuser-Busch InBev (AB InBev: www.ab-inbev.com) ανακοίνωσε την ολοκλήρωση της συγχώνευσης των δραστηριοτήτων της σε Ρωσία και Ουκρανία με την τουρκική Anadolu Efes (www.anadoluefes.com), καθώς δόθηκαν οι απαραίτητες εγκρίσεις των αρμόδιων εποπτικών αρχών Ρωσίας και Ουκρανίας. Το μερίδιο αγοράς των δύο επιχειρήσεων στη Ρωσία είναι μεγαλύτερο

του 27% και υπολείπεται μόνο εκείνου της Baltika (Carlsberg). [Vedomosti]

Κυρώσεις σε βάρος της RUSAL

Οι πρόσφατες αμερικανικές κυρώσεις σε βάρος ρωσικών φυσικών και νομικών προσώπων έπληξαν και την επιχείρηση αλουμινίου RUSAL, επηρεάζοντας μάλιστα σημαντικά την τιμή του αλουμινίου και άλλων μεταλλευμάτων στις διεθνείς αγορές. Η RUSAL είναι η δεύτερη μεγαλύτερη επιχείρηση του κλάδου διεθνώς. Βασικός μέτοχός της (48,13%, μέσω της ενεργειακής En+) είναι ο Oleg Deripaska, σε βάρος του οποίου έχουν επιβληθεί κυρώσεις από τις ΗΠΑ. Βάσει των τελευταίων αμερικανικών κυρώσεων, οι Αμερικανοί επενδυτές της RUSAL υποχρεούνται να μεταβιβάσουν μετοχές της εταιρείας (και των άλλων επιχειρήσεων που εμπίπτουν στις κυρώσεις) που κατέχουν έως τις 7 Μαΐου και να διακόψουν κάθε συναλλαγή με τις εταιρείες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο των κυρώσεων, καθώς και με τις θυγατρικές τους, έως τις 5 Ιουνίου. Στην περίπτωση της RUSAL, η τελευταία προθεσμία μετατέθηκε στις 23 Οκτωβρίου.

Ο εκπρόσωπος του Προέδρου της Ρωσικής Ομοσπονδίας, D. Peskov, δήλωσε ότι μια από τις συζητούμενες προτάσεις υποστήριξης των ρωσικών επιχειρήσεων που πλήττονται από τις αμερικανικές κυρώσεις συνίσταται στην προσωρινή εθνικοποίησή τους. Μολονότι, σύμφωνα με ορισμένους ομοσπονδιακούς αξιωματούχους, η σχετική συζήτηση αφορά και τη RUSAL, ο Υπουργός Οικονομικών, Anton Siluanov, έσπευσε να διευκρινίσει ότι η κυβέρνηση δεν σχεδιάζει εθνικοποίηση της Rusal, χωρίς να αποκλείεται χρήση του εν λόγω μηχανισμού στην περίπτωση άλλων επιχειρήσεων.

Ανάκληση τραπεζικών αδειών

Η Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας ανακάλεσε (20/4) τις άδειες λειτουργίας των τραπεζών της Μόσχας RTBK (<http://rtbk.ru>) και Logos (www.logosbank.ru), λόγω επανειλημμένης παραβίασης της σχετικής νομοθεσίας.

Γουνοποιία

Ο Πρόεδρος της Ρωσικής Ένωσης Γούνας (RFU), Sergei Stolbov, δήλωσε (23/4) ότι η υποχρεωτική σήμανση των ενδυμάτων από γουνοδέρματα, που καθιερώθηκε το 2016, έχει επηρεάσει σημαντικά τις συναλλαγές του κλάδου συμβάλλοντας στον δεκαπλασιασμό του νόμιμου κύκλου εργασιών της αγοράς. Το 2017 πωλήθηκαν σχεδόν 2 εκ. ενδύματα από γουνοδέρματα, αξίας 102 δισ. Ρουβλίων (\$ 1,65 δισ.). Οι ειδικοί του κλάδου είναι αισιόδοξοι για τις προοπτικές της αγοράς, καθώς ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών είναι σήμερα της τάξης των \$ 30 δισ. δολαρίων. Η Κίνα είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός και καταναλωτής, με κύκλο εργασιών περίπου \$ 16,5 δισ., ενώ ο κύκλος

εργασιών στη Ρωσία ήταν της τάξης των \$ 2,5 δισ. το 2017. Στις «οικολογικές» γούνες αντιστοιχεί πολύ μικρό ποσοστό της αγοράς (κάτω του 1%). [TASS]

Ενέργεια-Περιβάλλον

Ενημέρωση Προέδρου Πούτιν από Υπουργό Ενέργειας

Σύμφωνα με ενημέρωση (29/3) του Προέδρου της Ρωσικής Ομοσπονδίας από τον Υπουργό Ενέργειας, A. Novak, το 2017 παρήχθησαν 691 bcm φυσικού αερίου (εκ των οποίων εξήχθησαν 224 bcm) και 546,8 εκ. τόνοι πετρελαίου (-0,1% λόγω της συμφωνίας OPEC+). Οι επενδύσεις στον ενεργειακό κλάδο αυξήθηκαν κατά 10%, ανερχόμενες στα 3,5 τρισ. Ρούβλια, ενώ το 80% των (σήμερα) εισαγόμενων τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται στους κλάδους καυσίμων και ενέργειας πρόκειται να υποκατασταθεί από εγχωρίως παραγόμενες λύσεις έως το 2020. [RG]

Διένεξη Gazprom - Naftogaz

Ο Αναπληρωτής Δ/νων Σύμβουλος της ρωσικής Gazprom (www.gazprom.com), A. Medvedev, δήλωσε (27/3) ότι η Gazprom (www.gazprom.com) και η ουκρανική Naftogaz (www.naftogaz.com) ξεκίνησαν συζητήσεις για τον τερματισμό (την καταγγελία) των μεταξύ τους συμβάσεων προμήθειας και διαμετακόμισης φυσικού αερίου. Επιπλέον, ο κ. Medvedev δήλωσε ότι η Gazprom ειδοποίησε την Naftogaz ότι προτίθεται να ασκήσει έφεση κατά της απόφασης του Ινστιτούτου Διαιτησίας του Εμπορικού Επιμελητηρίου της Στοκχόλμης (SCCI: www.sccinstitute.com) όσον αφορά το σκέλος της σύμβασης διαμετακόμισης. Πράγματι, σχετική αίτηση κατατέθηκε στο SCCI μετά από μερικές ημέρες. Σε αυτήν, η ρωσική πλευρά κάνει λόγο για διαδικαστικές παρατυπίες των διαμεσολαβητών. Η Gazprom έχει ήδη ασκήσει έφεση ως προς το σκέλος της προμήθειας αερίου. Υπενθυμίζεται ότι το SCCI εξέδωσε (28/2) απόφαση, σύμφωνα με την οποία η ρωσική Gazprom θα πρέπει να καταβάλει στην ουκρανική Naftogaz αποζημίωση \$ 4,63 δισ. για τη μειωμένη προμήθεια ρωσικού αερίου προς διαμετακόμιση στην Ευρώπη μέσω Ουκρανίας, στο πλαίσιο σύμβασης του 2009 μεταξύ των δύο εταιρειών. Επίσης, το SCCI έκρινε ότι η Naftogaz θα πρέπει να πληρώσει στην Gazprom \$ 2 δισ. για οφειλές στην τελευταία. Οι οφειλές αντιστοιχούν στην προμήθεια (πραγματική ή βάσει της αρχής take or pay) ποσοτήτων αερίου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τη σύμβαση των δύο μερών. Η Gazprom και η Naftogaz προσέφυγαν – η μία εναντίον της άλλης – στο SCCI το 2014. Η περίοδος ισχύος της διμερούς σύμβασης του 2009, επί της εφαρμογής της οποίας διαφωνούν οι δύο επιχειρήσεις, λήγει στις 31.12.2019. Η

συμφωνία προέβλεπε προμήθεια 40 bcm το 2009 και 52 bcm κατ' έτος τα επόμενα έτη.

Δραστηριότητες Gazprom

- Με επιστολή προς τον Ρώσο Υπουργό Ενέργειας, A. Novak, η Gazprom (www.gazprom.com) ζήτησε να αναλυθούν και να αξιολογηθούν οι επιπτώσεις των εξαγωγών Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου από το Yamal LNG project (<http://yamallng.ru/en>) στις εξαγωγές φυσικού αερίου (μέσω αγωγών) της Gazprom στην Ευρώπη. Η λειτουργία του Yamal LNG πλήττει το μονοπώλιο της Gazprom.
- Δημοσίευμα της Nezavisimaya Gazeta (5/4) αναφέρεται στις συνομιλίες μεταξύ του Δ/ντος Συμβούλου της Gazprom, A. Miller, και του ομολόγου του της ιταλικής Snam, M. Alvera, σχετικά με την κατασκευή, από τη δεύτερη, της υποδομής μεταφοράς ρωσικού φυσικού αερίου στην Ευρώπη μέσω Τουρκίας και συγκεκριμένα μέσω του αγωγού TurkStream (www.gazpromexport.ru/en/projects). Στο δημοσίευμα σημειώνεται ότι θεωρείται μάλλον απίθανο να ληφθεί σύντομα οριστική απόφαση για την όδευση της δεύτερης γραμμής του TurkStream, γεγονός που ενισχύει την αναγκαιότητα της συνέχισης της χρήσης της όδευσης μέσω Ουκρανίας το επόμενο διάστημα. Η πρώτη γραμμή του TurkStream (για την εξυπηρέτηση της τουρκικής αγοράς) αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Μάιο τ.έ., ενώ η δεύτερη (για τη μεταφορά φ.α. στην Ευρώπη) σχεδιάζεται να τεθεί σε λειτουργία έως το τέλος του 2019.
- Σύμφωνα με δημοσίευμα της ρωσικής Kommersant (3/4), η Gazprom δανείστηκε περίπου 90 δισ. Ρούβλια (€ 1,2 δισ.) μέσω της εταιρείας παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών Glas Trust Corporation Ltd (<https://glas.agency>) του Ηνωμένου Βασιλείου, με εγγύηση μετοχών της Gazprom στην Nord Stream 2 AG (www.nord-stream2.com). Το δάνειο θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή του αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου Nord Stream 2. Οι συντάκτες του δημοσιεύματος επισημαίνουν ότι η συγκεκριμένη μέθοδος δανεισμού προστατεύει την ανωνυμία των πιστωτών και περιορίζει τον κίνδυνο επιβολής αμερικανικών κυρώσεων σε βάρος του αγωγού.
- Σύμφωνα με δημοσίευμα της ρωσικής Vedomosti (23/4), η Gazprom σχεδιάζει να επενδύσει \$ 20 δισ. στη δημιουργία ενός τεράστιου συγκροτήματος πετροχημικών κοντά στην Αγία Πετρούπολη. Το συγκρότημα θα περιλαμβάνει σταθμό Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου.

Εξαγωγή LNG Novatek στην Ινδία

Η θυγατρική της Novatek (www.novatek.ru), Novatek Gas and Power Asia Pte. Ltd., έστειλε στην ινδική αγορά το πρώτο της φορτίο LNG. Σύμφωνα με σχετικό Δελτίο Τύπου της Novatek (27/3), μία από τις βασικές προτεραιότητες της επιχείρησης είναι η επέκταση των δραστηριοτήτων και η ενίσχυση της παρουσίας της σε σημαντικές ασιατικές αγορές. Το υγροποιημένο φυσικό αέριο της Novatek παράγεται στις εγκαταστάσεις Yamal LNG (<http://yamallng.ru/en>). [TASS]

Αγωγός φυσ. αερίου Τουρκμενιστάν – Ινδίας

Σύμφωνα με δημοσίευμα του Reuters (23/4), το Ουζμπεκιστάν σχεδιάζει να συμμετάσχει σε project αξίας \$ 8 δισ., για την κατασκευή αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου από το Τουρκμενιστάν στην Ινδία. Σχετικές δηλώσεις έγιναν από τον Πρόεδρο του Ουζμπεκιστάν, Shavkat Mirziyoyev, αν και δεν είναι κόμη σαφές εάν η Τασκένδη προτίθεται να εξάγει άμεσα αέριο μέσω του εν λόγω αγωγού. Το Τουρκμενιστάν διαθέτει τα τέταρτα μεγαλύτερα αποθέματα αερίου παγκοσμίως κα αναζητά εναλλακτικές αγορές με στόχο τη μείωση της εξάρτησής του από τις εξαγωγές στην Κίνα, όπως και το Ουζμπεκιστάν (που εξάγει πολύ μικρότερες ποσότητες, σε Ρωσία και Κίνα, καθώς το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής καταναλώνεται εγχωρίως). Τουρκμενιστάν και Ουζμπεκιστάν παράγουν ετησίως περισσότερα από 60 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα φυσικού αερίου έκαστο.

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ 2018

Έκθεση	Κλάδος	Ημ/νίες	Ιστότοπος
ANALITIKA EXPO Moscow	Εργαστηριακός εξοπλισμός	24-26.04.2018	www.analitikaexpo.com
INTERCHARM Professional, Moscow	Καλλυντικά	25-27.04.2018	www.intercharm.ru
ENERGETIKA & ELEKTROTECHNIKA – RUSSIAN INTERNATIONAL ENERGY FORUM	Ενέργεια	25-27.04.2018	http://en.energetika-restec.ru
WORLD FOOD Moscow	Τρόφιμα - Ποτά	17-20.09.2018	www.world-food.ru
International Fair Leather - Footwear - Fur - Technology	Υφάσματα, Ένδυση, Υπόδηση, Δέρμα	18-21.09.2018	www.expoleather.ru
PCV EXPO Moscow	Αντλίες, συμπιεστές, βαλβίδες	23-25.10.2018	www.pcvexpo.ru
APTEKA Moscow	Φαρμακευτικά	03-06.12.2018	www.aptekaexpo.ru